

Briselē, 2025. gada 2. aprīlī
(OR. en)

7721/25

Starpiestāžu lieta:
2025/0073(COD)

SOC 199
EMPL 129
FIN 376
ECOFIN 391
COMPET 221
CADREFIN 28
CODEC 382

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2025. gada 1. aprīlis
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2025) 140 final
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko Regulu (ES) 2021/691 groza attiecībā uz atbalstu atlaišanu gaidošajiem darba ņēmējiem uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 140 final.

Pielikumā: COM(2025) 140 final

Briselē, 1.4.2025.
COM(2025) 140 final

2025/0073 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko Regulu (ES) 2021/691 groza attiecībā uz atbalstu atlaišanu gaidošajiem darba
ņēmējiem uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šā priekšlikuma mērķis ir radīt iespēju izmantot Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem ("EGF"), lai sniegtu atbalstu ne tikai tiem darba ņēmējiem, kuri jau ir zaudējuši darbu, bet arī tiem darba ņēmējiem, kurus drīz atlaids.

Darba ņēmējiem, kas strādā uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana, būtu jānodrošina iespēja saņemt atbalstu individualizētu pasākumu kopumu veidā, ja ir plānots tos atlaist. Lai nodrošinātu saviem darba ņēmējiem iespēju saņemt šādu atbalstu, uzņēmumi, kuros notiek pārstrukturēšana, var pieprasīt attiecīgajai dalībvalstij iesniegt pieteikumu EGF palīdzības saņemšanai, ja ir izpildīti intervences kritēriji un ja uzņēmums vēlas piedāvāt palīdzību, izmantojot EGF līdzfinansējumu.

Pārstrukturēšanas pasākumiem bieži ir raksturīgi vairāki atlaišanas viļņi. Saskaņā ar pašreizējiem darbības principiem EGF var sniegt palīdzību tikai tiem darba ņēmējiem, kuri jau ir zaudējuši darbu. Tomēr, ja jau ir zināms, kad tiks atlaista nākamā grupa darba ņēmēju, tiem būtu jāsaņem palīdzība, kas atvieglotu turpmāko rīcību un tādējādi mazinātu gaidāmās atlaišanas ietekmi.

Preventīvu palīdzību ilgākā termiņā nodrošina Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+), bet EGF ir ārkārtas instruments palīdzības sniegšanai saistībā ar pārstrukturēšanas pasākumiem. Šis priekšlikums atbalsta un stiprina EGF kā risinājumu ārkārtas situācijās. ESF+ finansējuma pārplānošana īstermiņā bieži vien nav iespējama, un uzņēmumiem, kuros notiek pārstrukturēšana, nepietiek līdzekļu atlaisto darba ņēmēju atbalstam. EGF varētu novērst šo nepietiekamību, sniedzot atbalstu saistībā ar pārstrukturēšanas pasākumiem, ko īsteno vidējā termiņā.

Saskaņā ar 2024. gada rudens ekonomikas prognozi ES ekonomikas izaugsme 2025. gadā varētu paātrināties līdz 1,5 %, jo pieaugs patēriņš un investīcijas pēc krituma 2024. gadā atkal sāks palielināties. Tomēr tiek prognozēts, ka izaugsmei ekonomikas nozarēs, jo īpaši apstrādes rūpniecībā, apgrūtinās paaugstināta nenoteiktība un strukturālās pārmaiņas. Lai gan dažu pēdējo gadu laikā nodarbinātība ES pieauga neparasti strauji, *Eurofound* vadītā Eiropas pārstrukturēšanas uzraudzības centra dati liecina par pretēju tendenci kopš 2024. gada. Paziņotais skaits darbvieta, kuras tuvākajā nākotnē tiks zaudētas saistībā ar vērēnīgu pārstrukturēšanu ES, patlaban ievērojami pārsniedz no jauna radīto darbvieta skaitu.

Saskaņā ar Eiropas Pārstrukturēšanas uzraudzības centra apkopotajiem datiem vērēnīga pārstrukturēšana visās uzraudzītajās valstīs un nozarēs ilgst vairāk nekā gadu (387 dienas). Jo vērēnīgāks ir pārstrukturēšanas pasākums, jo ilgāka ir tā īstenošana. Pārstrukturēšanas pasākumi, kuros iesaistīti vairāk nekā 3000 darbinieku, ilgst vidēji gandrīz 1000 dienas.

Ekonomikas traucējumi, piemēram, tie, ko izraisījusi divējādā pārkārtošanās vai globalizācija, negatīvi ietekmē darba ņēmējus, kuru prasmes vairs nav vajadzīgas. Taču vienlaikus ar nodarbinātības līmeņa kritumu ir iespējama arī darbaspēka un prasmju nepietiekamība. Tāpēc attiecīgie darba ņēmēji ir jāatbalsta, nodrošinot tiem piekļuvi aktīviem darba tirgus politikas pasākumiem, piemēram, izglītībai un pārkvalifikācijai, lai viņi varētu apgūt prasmes, kas vajadzīgas, lai ieņemtu jaunu amatu vai atrastu jaunu darbu.

Ņemot vērā divējādo pārkārtošanos un jaunus ģeopolitiskos sarežģījumus, ir būtiski veicināt ražīguma pieaugumu, vienlaikus nodrošinot sociālo iekļaušanu un saglabājot taisnīgumu, lai darba ņēmēji varētu izmantot ES solidaritātes sniegtās priekšrocības.

Tādējādi šis priekšlikums ir vajadzīgs, lai mazinātu ekonomikas traucējumu negatīvo ietekmi uz darbaspēku un palielinātu ES ekonomikas konkurētspēju. Priekšlikumā ir uzsvērts, ka EGF ir instruments reaģēšanai uz ārkārtas situācijām, sniedzot palīdzību darba ņēmējiem, kuros plāno atlaist uzņēmumi, kuros notiek pārstrukturēšana.

Minētajiem darba ņēmējiem sniedzamo atbalstu veidotu individualizētu pakalpojumu kopumi, kas nodrošinātu tiem prasmes, kas vajadzīgas, lai ieņemtu citu amatu vai atrastu citu darbu. Saīsināta darba laika shēmas nevar pretendēt uz šādu atbalstu, jo dalībvalstis tās finansē no sava valsts budžeta. ES solidaritātes paplašināšanā, sniedzot šādu atbalstu minētajiem darba ņēmējiem, būtu jāņem vērā atbalsts, kas tiem jau ir pieejams valsts līmenī.

Ja darba ņēmēji, kuri zina, ka tos atlaidīs, vai uzskata, ka tiem draud atlaišana, strādā uzņēmumā, kurā notiek pārstrukturēšana, attiecīgie darba ņēmēji var saņemt EGF atbalstu saskaņā ar noteikumiem par atbalsta sniegšanu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem.

Ņemot vērā pašreizējos ekonomikas traucējumus, ir būtiski atbalstīt gan tos darba ņēmējus, kuri jau ir zaudējuši darbu, gan arī tos, kuros drīz atlaidīs, un šajā nolūkā paātrināt procedūru EGF atbalsta izmantošanai. Lai to paveiktu, Regulā (ES) 2021/691 varētu noteikt kārtību, kādā Komisija, ievērojot stingrus nosacījumus, varētu katra gada sākumā pieprasīt Eiropas Parlamentam un Padomei apstiprināt maksimālās gada budžeta summas izmantošanu pilnā apmērā. Ja šādu EGF līdzekļu izmantošanu apstiprina, individuālus finansēšanas lēmumus par attiecīgo ES valstu iesniegtajiem pieteikumiem turpmāk pieņemtu Komisija. Komisija nekavējoties informēs Eiropas Parlamentu un Padomi par katra šāda lēmuma pieņemšanu, tajā skaitā par apstākļiem, kuri pamato Komisijas pieņemtos finansēšanas lēmumus, kā arī par attiecīgajām summām.

Ja Komisija konkrētajā gadā neizmanto maksimālo gada summu pilnā apmērā, finanšu gada beigās atlikusī summa tiks dzēsta.

Ierosinātais grozījums pilnībā atbildīs spēkā esošajiem DFS regulas noteikumiem (8. pants Padomes 2020. gada 17. decembra Regulā 2020/2093 (ar grozījumiem, kas tajā izdarīti ar Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES) 2024/765)), kā arī spēkā esošajiem noteikumiem 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumā starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem (9. punkts)(Iestāžu nolīgums).

Šis priekšlikums arī palīdz uzņēmumiem, kuros notiek pārstrukturēšana, aktīvi un sociāli atbildīgi pārkārtot savu saimniecisko darbību.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā un citām Savienības politikām**

Šis priekšlikums ir viena no pamatdarbībām ES rūpniecības politikas rīcības plāna Eiropas autobūves nozarei (COM(2025)95 final) 4. pīlārā. Tas atbalsta prasmju savienības un Eiropas Konkurētspējas kompasa mērķus.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Juridiskais pamats ir Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši 175. panta trešā daļa.

Ja ir vajadzīgi īpaši pasākumi, kas neietilpst ES struktūrfondu darbības jomā, LESD 175. panta trešā daļa ļauj Eiropas Parlamentam un Padomei tādus pieņemt saskaņā ar parasto

likumdošanas procedūru un pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Eiropas Reģionu komiteju.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Finansējums no ES budžeta ir vērsts uz darbībām, kuru mērķus dalībvalstis nevar pietiekami labi sasniegt tikai pašu spēkiem, taču ES iesaistīšanās var radīt papildu vērtību salīdzinājumā ar darbībām tikai dalībvalstu līmenī. Izmantojot EGF tādu pasākumu līdzfinansēšanai, kas paredzēti, lai palīdzētu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem un atlaišanu gaidošiem darba ņēmējiem atrast jaunu darbu, tiek ievērots subsidiaritātes princips un radīta Eiropas pievienotā vērtība.

Tā ir ierasta prakse, ka valstu darba tirgus programmas palīdz darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, un darbaspēka apmācība ir paraugprakse arī uzņēmumu vidū. EGF mērķis nav aizstāt šādas programmas. Taču ar valstu darba tirgus programmām var nepietikt gadījumos, kad pārstrukturēšanas pasākumi būtiski ietekmē darba tirgu. Uzņēmumiem, kuros notiek pārstrukturēšana, budžets bieži ir ierobežots un nepietiekams, lai palīdzētu darbiniekiem, kuri ir kļuvuši lieki, pielāgoties jaunajai situācijai. Tāpēc, ņemot vērā vērienīgu pārstrukturēšanas pasākumu mērogu un ietekmi, kā arī to, ka EGF ir instruments, kas dalībvalstīs apliecina solidaritāti, šādu palīdzību var sekmīgāk sniegt ES līmenī. EGF atbalsts padarīs ES solidaritātes nozīmi uzskatāmāku gan pārstrukturēšanas pasākumu skartajiem darba ņēmējiem, gan Eiropas iedzīvotājiem kopumā.

EGF izmantošana rada pievienoto vērtību, palielinot pārstrukturēšanas pasākumu skartajiem darba ņēmējiem piedāvāto pakalpojumu kopskaitu, daudzveidību un intensitāti. Ar EGF atbalstu var arī izmēģināt inovatīvas idejas, apzināt paraugpraksi un iekļaut to valsts atbalsta pasākumu kopumos. EGF līdzfinansētie pasākumi arī palīdz kopumā uzlabot atbalstu, kas pieejams darbu zaudējušiem darba ņēmējiem.

- **Proporcionalitāte**

Saskaņā ar proporcionalitātes principu šajā priekšlikumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi izvirzīto mērķu sasniegšanai. Administratīvais slogs, kas radīsies Eiropas Savienībai un valstu iestādēm, kuras iesniedz pieteikumus EGF atbalsta saņemšanai, ir tikai tik liels, ciktāl tas nepieciešams, lai Komisija varētu pildīt savus pienākumus attiecībā uz ES budžeta izpildi. Tā kā ES valstij nodrošina finansiālo ieguldījumu saskaņā ar dalītās pārvaldības principu, attiecīgajai valstij būs regulāri jāziņo par finansiālā ieguldījuma izlietojumu.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Tā kā ar šo priekšlikumu groza Regulu (ES) 2021/691, šim instrumentam arī ir jābūt regulai.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Šis priekšlikums ir pieņemts, reaģējot uz paaugstināto ekonomisko nenoteiktību un riskiem, kā arī to, ka EGF nespēj pienācīgi reaģēt uz pārstrukturēšanas pasākumiem, ko īsteno ilgākā laikposmā. Komisija izanalizēja problēmas un secināja, ka šis priekšlikums ir vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka EGF spēj efektīvi reaģēt, tādējādi apliecinot solidaritāti ar minēto apstākļu skartajiem darba ņēmējiem, reģioniem un uzņēmumiem.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

EGF ir viens no īpašajiem instrumentiem, kuri nav iekļauti daudzgadu finanšu shēmas budžeta maksimālajos apjomos. Pamatojoties uz LESD 312. pantu, 8. panta 1. punktā Regulā (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, saskaņā ar grozījumiem, kas minētajā regulā ir izdarīti ar Padomes 2024. gada 29. februāra Regulas (ES, Euratom) 2024/765 1. panta 4. punktu, ir noteikts, ka EGF nedrīkst pārsniegt maksimālo gada summu 30 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās). Šā priekšlikuma pamatā ir LESD 175. pants, un maksimālo gada summu ar to nevar grozīt.

EGF darbību reglamentē 9. punkts Iestāžu nolīguma projektā starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību. Šis priekšlikums ir saderīgs ar minētajiem noteikumiem.

5. CITI ELEMENTI

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ierosinātajos grozījumos ir norādīts, ka paziņotā darbvietu zaudēšana, kas notiks konkrētā laikposmā tuvākajā nākotnē, ietilpst EGF darbības jomā. Tas darīts ar mērķi nodrošināt vienotāku pieeju gadījumiem, kad darbvietu zaudēšanu notiek vērienīgu pārstrukturēšanas pasākumu dēļ. Uzņēmumiem, kuros notiek pārstrukturēšana, ir jānodrošina iespēja ar valsts iestāžu starpniecību pieprasīt EGF palīdzību. Finansējums ir jāizmanto, lai piedāvātu aktīvu darba tirgus politikas pasākumu individualizētus kopumus tiem darba ņēmējiem, kuri jau zina, ka tuvākajā nākotnē tos atlaidīs.

Tā kā EGF īsteno dalītā pārvaldībā, katra ES valsts izveido vienotu kontaktpunktu uzņēmumu iesniegto pieprasījumu izskatīšanai. Pēc tam attiecīgā ES valsts iesniedz pieteikumu EGF palīdzības saņemšanai. Lai segtu pieteikuma iesniedzējas ES valsts izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas darbībām saistībā ar šādiem pieteikumiem, ir jānodrošina līdzfinansējums 100 % apmērā visā ES.

Lai atvieglotu turpmākus novērtējumus, atbalsta saņēmēju apsekojums būtu jāveic pēc katra EGF finansiālā ieguldījuma īstenošanas. Atbalsta saņēmēju apsekojumu sagatavo Komisija. Tā kā atbalsta saņēmēju kontaktinformācija ir pieejama vienīgi attiecīgajiem uzņēmumiem, tiem būtu jāpalīdz Komisijai, nosūtot atbalsta saņēmējiem uzaicinājumu piedalīties apsekojumā. Apkopotie dati Komisijai būtu jāizmanto novērtēšanas nolūkiem.

Lai īstenotu šo regulu, jo īpaši sniedzot norādījumus un informāciju, veicot izvērtēšanu un īstenojot informatīvos pasākumus, Komisija uzskata, ka tehniskās palīdzības maksimālais apjoms ir jāpalielina līdz 1,5 % no EGF maksimālās gada summas.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**ar ko Regulu (ES) 2021/691 groza attiecībā uz atbalstu atlaišanu gaidošajiem darba
ņēmējiem uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 175. panta trešo daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1927/2006³ izveidoja Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (EGF) daudzgadu finanšu shēmas periodam no 2007. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim. EGF izveidoja, lai Savienība varētu izrādīt solidaritāti darbaņēmējiem, kuri zaudēja darbu, jo globalizācija bija izraisījusi lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos.
- (2) Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna ietvaros EGF darbības jomu 2009. gadā paplašināja, iekļaujot tajā atbalstu darbaņēmējiem, kuru atlaišana ir tieši saistīta ar pasaules finanšu un ekonomikas krīzi.
- (3) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1309/2013⁴ izveidoja EGF daudzgadu finanšu shēmas periodam no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim. Ar minēto regulu arī paplašināja EGF darbības jomu, lai tā aptvertu darbaņēmējus, kuru atlaišanu izraisītu jauna globāla finanšu un ekonomikas krīze. Turklāt Regulu (ES) Nr. 1309/2013 grozīja, lai ieviestu noteikumus, kas ļauj EGF izņēmuma kārtā segt kolektīvos pieteikumus, kuros iesaistīti mazie un vidējie uzņēmumi, kas atrodas vienā reģionā, bet darbojas dažādās ekonomikas nozarēs, kuras definētas NACE 2. redakcijas nodaļas⁵ līmenī, ja pieteikuma iesniedzēja dalībvalsts

¹ OV C , , . lpp.

² OV C , , . lpp.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1927/2006 (2006. gada 20. decembris) par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izveidi ([OV L 406, 30.12.2006., 1. lpp.](#)).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1309/2013 (2013. gada 17. decembris) par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (2014–2020) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1927/2006 ([OV L 347, 20.12.2013., 855. lpp.](#)).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1893/2006 (2006. gada 20. decembris), ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK)

pierāda, ka minētie MVU ir galvenie vai vienīgie darījumdarbības veidi konkrētajā reģionā.

- (4) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/691 izveidoja EGF daudzgadu finanšu shēmas periodam no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim. Lai uzlabotu EGF spēju reaģēt uz ekonomikas problēmām, kas globalizētā ekonomikā strauji nomaina cita citu, EGF darbības jomu vēlreiz paplašināja, lai tā aptvertu visu veidu vērīenīgus pārstrukturēšanas pasākumus neatkarīgi no to cēloņa. Zemāks zaudēto darbviētu sliekšnis labāk atbilst reālajai situācijai mazāk apdzīvotos reģionos. Ņemot vērā divējādo digitālo un zaļo pārkārtošanos, tika noteikts, ka pasākumi, kuru mērķis ir sagatavot atbalsta saņēmējus divējādās pārkārtošanās norisei, ir jāuzskata par obligātiem elementiem, izstrādājot ikvienu individualizēto pasākumu saskaņoto kopumu, ko piedāvā atbalsta saņēmējiem. Turklāt līdzfinansējuma likmes tika saskaņotas ar augstāko likmi, kāda attiecīgajā dalībvalstī ir noteikta līdzfinansējumam no Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+), kuru izveidoja ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1057⁶. Ieviesa arī atbalsta saņēmēju obligātu apsekojumu.
- (5) Galvenais Savienības instruments skarto darba ņēmēju atbalstam ir ESF+, ko izveidoja nolūkā sniegt preventīvu palīdzību. Arī EGF izveidoja nolūkā piedāvāt palīdzību, reaģējot uz lieliem pārstrukturēšanas pasākumiem. Tomēr esošajā palīdzības organizēšanas sistēmā nav pienācīgi ņemts vērā tas, ka vērīenīgus pārstrukturēšanas pasākumus parasti īsteno ilgākā laikposmā. Dalībvalstis var izmantot ESF+ darba ņēmēju prasmju pilnveidei un pārkvalifikācijai, taču ESF+ nesniedz atbalstu darba ņēmēju prasmju pilnveidei un pārkvalifikācijai ārkārtas situācijās, piemēram, tādā situācijā, kādā atrodas atlaišanu gaidošie darba ņēmēji. Uzņēmumi, kas nodarbina attiecīgos darba ņēmējus, bieži vien ir nonākuši ekonomiskās grūtībās un tāpēc nespēj piedāvāt šādu palīdzību pašu spēkiem.
- (6) EGF joprojām ir liela nozīme kā instrumentam ar elastīgu pieeju, kas sniedz atbalstu darba ņēmējiem, kuri zaudē darbu vērīenīgu pārstrukturēšanas pasākumu dēļ, un palīdz tiem pēc iespējas ātrāk atrast citu darbu. Savienībai būtu jāturpina sniegt darbu zaudējušiem darba ņēmējiem īpašu vienreizēju atbalstu, lai atvieglotu šo personu reintegrāciju ilgtspējīgā pienācīgas kvalitātes nodarbinātībā tādās jomās, nozarēs, teritorijās vai darba tirgos, kurus negatīvi ietekmējuši ievērojami ekonomikas traucējumi. ES ir jānodrošina noturīga uzplauksme un konkurētspēja, vienlaikus saglabājot savu unikālo sociālo tirgus ekonomiku, sekmīgi īstenojot divējādo pārkārtošanos un aizsargājot savu demokrātiju, ekonomisko drošību un ģeopolitisko statusu. Lai aizsargātu ES kā ekonomikas lielvaras nākotni un panāktu progresu divējādās digitālās un zaļās pārkārtošanās jomā, ir būtiski atbalstīt atlaišanu gaidošos darba ņēmējus uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana, lai tie varētu apgūt prasmes, kas atvieglos pāreju uz citu amatu vai jauna darba atrašanu.
- (7) Tāpēc Regula (ES) 2021/691 ir jāgroza, lai EGF varētu piedāvāt palīdzību arī darba ņēmējiem, kuri vēl strādā uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana, bet zina, ka tiks atlaisti. Tā kā šie darba ņēmēji joprojām ir aktīvi nodarbināti, viņu darba devējs var pieprasīt palīdzību ar attiecīgo dalībvalstu iestāžu starpniecību. Tā kā EGF īsteno dalītā pārvaldībā, EGF līdzfinansējumu var pieprasīt dalībvalstu iestādes, ja šādu

Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām (Dokuments attiecas uz EEZ) ([OV L 393, 30.12.2006., 1. lpp.](#)).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1057 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 (OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).

pieprasījumu tās ir saņēmušas no uzņēmuma un uzņēmums piekrīt nodrošināt valsts līdzfinansējumu. Ja EGF finansiālais ieguldījums tiek piešķirts, attiecīgajai dalībvalstij pieprasītie līdzekļi būtu jādara pieejami uzņēmumam divu nedēļu laikā pēc to saņemšanas. Uzņēmumam ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc palīdzības īstenošanas beigām būtu jādara dalībvalstij pieejama visa informācija, kas ir vajadzīga noslēguma ziņojuma sagatavošanai par attiecīgā finansiālā ieguldījuma īstenošanu. Komisija sagatavos atbalsta saņēmēju apsekojumu, un uzņēmumam būtu jāinformē par piekļuvi apsekojumam tos darba ņēmējus, kuri piedalījās programmā.

- (8) Tā kā mērķis ir atbalstīt darba ņēmējus, pakalpojumu kopumus, kas paredzēti atlaišanu gaidošo darba ņēmēju atbalstam, jāizstrādā tā, lai dalībvalstīm nebūtu nekādas rīcības brīvības attiecībā uz atbilstības kritērijiem vai atbalsta saņēmēju atlasi. Ja dalībvalstīm būtu rīcības brīvība jautājumos par EGF līdzekļu izlietojumu, jo īpaši to uzņēmumu atlasē, kuru darba ņēmēji varēs izmantot mērķorientētu programmu sniegtās priekšrocības, EGF līdzekļi būtu jāuzskata par valsts līdzekļiem un tādā gadījumā uz tiem būtu jāattiecinā ES noteikumi par valsts atbalstu.
- (9) Sniedzot atbalstu atlaišanu gaidošajiem darba ņēmējiem uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana, būtu jāņem vērā esošie atbalsta veidi, kas ir pieejami saskaņā ar valsts pasākumiem. Saīsināta darba laika shēmām nevajadzētu būt tiesīgām saņemt EGF atbalstu, jo tās ir saistītas nevis ar darba zaudēšanu, bet gan ar darba īslaicīgu apturēšanu. Ja valsts pasākumi atļauj tā rīkoties, uzņēmums, kas pieprasīja atbalstu, var slēgt apakšuzņēmuma līgumus par saskaņotā individualizēto pasākumu kopuma vai tā daļu īstenošanu.
- (10) Ja pasākumi ir paredzēti atlaišanu gaidošiem darba ņēmējiem uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana, to līdzfinansējuma likmei vajadzētu būt vienādai ar līdzfinansējuma likmi, kas noteikta EGF palīdzībai, kura ir paredzēta darbu zaudējušiem darba ņēmējiem. Valsts līdzfinansējums būtu jānodrošina tiem uzņēmumiem, kuri vēlas saņemt EGF atbalstu.
- (11) Līdzfinansējuma likmei, ko piemēro izdevumiem, kas dalībvalstij radušies saistībā ar pieteikumiem EGF atbalsta saņemšanai, tajā skaitā ar pieteikumu sagatavošanu, kā arī ar piešķirtās palīdzības pārraudzību un kontroli, kā arī saistībā ar informatīvajiem un reklāmas pasākumiem, vajadzētu būt 100 %.
- (12) Tā kā atlaišanu gaidošie darba ņēmēji pagaidām vēl ir aktīvi nodarbināti, tiem vajadzētu būt tiesīgiem piedalīties tikai tādos aktīvos darba tirgus politikas pasākumos, kas palīdzētu pārkvalificēties vai pilnveidot prasmes, sniegtu norādījumus vai nodrošinātu mentorēšanu, tajā skaitā pasākumos, kas paredzēti tādiem darba ņēmējiem, kuri nākotnē varētu apsvērt domu par uzņēmējdarbības sākšanu. Tāpēc ne pabalstiem, ne dotācijām jaunuzņēmumu dibināšanai nevajadzētu būt atbalsttiesīgiem.
- (13) Atlaišanu gaidošiem darba ņēmējiem, kuri saņem EGF atbalstu, vajadzētu saglabāt atbalsttiesīgumu arī pēc pašreizējo darba attiecību izbeigšanas. Tiem vajadzētu būt tiesīgiem saņemt atbalstu arī saskaņā ar iespējamiem turpmākiem pieteikumiem, ko attiecīgās dalībvalstis varētu iesniegt par atbalsta sniegšanu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, kuri iepriekš strādāja tajā pašā uzņēmumā.
- (14) Tā kā Komisijai jāveic aizvien vairāk uzdevumu, lai īstenotu Regulu (ES) 2021/691, vajadzētu paredzēt Komisijai iespēju pieprasīt tehnisko palīdzību līdz 1,5 % apmērā no EGF kopējās maksimālās gada summas. Tehniskajai palīdzībai paredzētās procentuālās daļas palielināšana ir pamatota arī tāpēc, ka daudzgadu finanšu shēmas vidusposma pārskatīšanā EGF maksimālo gada summu samazināja.

- (15) Lai atlaišanu gaidošie darba ņēmēji uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana, vai darba ņēmēji, kuri jau ir zaudējuši darbu šādos uzņēmumos, ātrāk saņemtu atbalstu un varētu izmantot Savienības solidaritātes sniegtās priekšrocības pašreizējos apstākļos, ko raksturo ekonomikas traucējumi un strauju pārmaiņas, atbalsta sniegšana minētajiem darba ņēmējiem ir jāpaātrina. Viens no veidiem, kā to izdarīt, ir paredzēt, ka Komisija katra gada sākumā var pieprasīt Eiropas Parlamentam un Padomei apstiprināt maksimālās gada summas izmantošanu pilnā apmērā, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi. Tāpēc Komisijas priekšlikumā būtu jānorāda apstākļi, kuru dēļ Komisija secināja, ka ir izpildīti nosacījumi, kas ļauj pieprasīt gada maksimālās summas izmantošanu pilnā apmērā. Priekšlikuma pamatošanai Komisijai vajadzētu izmantot informāciju, ko dalībvalstis iesniedz katra gada beigās. Priekšlikumā būtu jāiekļauj iespējamo pieteikumu skaits no katras attiecīgās dalībvalsts, jānorāda attiecīgās darbības nozares, aplēse par to, cik uzņēmumu varētu pieprasīt dalībvalstīm pieteikties EGF atbalsta saņemšanai, un aplēse par to, cik darba ņēmēju gaida atlaišanu vai jau ir zaudējuši darbu. Attiecīgo uzņēmumu nosaukumi nebūtu jāatklāj, ja informācija vēl nav publicēta.
- (16) Ja Eiropas Parlaments un Padome apstiprina maksimālās gada summas izmantošanu pilnā apmērā, Komisijai būtu jāsāk pieņemt lēmumus par finansējuma piešķiršanu katram atsevišķajam pieteikumam, un tai būtu nekavējoties jāinformē Eiropas Parlaments un Padome par minēto lēmumu pieņemšanu. Ja Komisija konkrētajā gadā neizmanto maksimālo gada summu pilnā apmērā, finanšu gada beigās atlikušo neizmantoto summu būtu jādzēš.
- (17) Ierosinātie grozījumi pilnībā atbilst Padomes Regulas 2020/2093⁷ 8. pantam, kā arī 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīguma⁸ 9. punktam.
- (18) Lai atbalstu darba ņēmējiem, uz kuriem attiecas šī regula, varētu nodrošināt ātri, regulai būtu jāstājas spēkā steidzami – nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2021/691 groza šādi:

- (1) regulas **1. panta 2. punktu** aizstāj ar šādu:

“2. Saskaņā ar šīs regulas 4. pantu EGF sniedz atbalstu darba ņēmējiem, kuri ir zaudējuši darbu, un pašnodarbinātām personām, kuras ir beigušas savu darbību, kamēr norisinās lieli pārstrukturēšanas pasākumi, kā arī atlaišanu gaidošajiem darba ņēmējiem uzņēmumos, kuros notiek pārstrukturēšana.”;

- (2) regulas **2. pantu** aizstāj ar šādu:

“2. pants

Pamatuzdevums un mērķi

“1. EGF atbalsta sociālekonomiskās pārmaiņas, kuras izraisījusi globalizācija un izmaiņas tehnoloģiju attīstībā un vides aizsardzībā, un šajā nolūkā palīdz darbu zaudējušiem darba ņēmējiem un darbību beigušām pašnodarbinātām personām

⁷ OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.

⁸ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

pielāgoties strukturālām pārmaiņām. EGF ir ārkārtas fonds. Atbilstoši minētajam statusam EGF palīdz īstenot Eiropas sociālo tiesību pilārā noteiktos principus un uzlabo sociālo un ekonomisko kohēziju starp reģioniem un dalībvalstīm.

2. EGF mērķi ir šādi: apliecināt solidaritāti un veicināt ilgtspējīgu pienācīgas kvalitātes nodarbinātību Savienībā, piedāvājot palīdzību lielu pārstrukturēšanas pasākumu gadījumos, jo īpaši tādos, ko izraisījušas ar globalizāciju saistītas problēmas, piemēram, izmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos, tirdzniecības strīdi, nozīmīgas izmaiņas Savienības tirdzniecības attiecībās vai iekšējā tirgus sastāvā un finanšu vai ekonomikas krīzes, kā arī pāreja uz mazoglekļa ekonomiku, vai kas notikuši digitalizācijas vai automatizācijas rezultātā. EGF sniedz atbalstu atbalsta saņēmējiem, lai tie pēc iespējas drīzāk atgrieztos ilgtspējīgā pienācīgas kvalitātes nodarbinātībā. Īpašu uzmanību pievērš pasākumiem, kas paredzēti, lai palīdzētu visnelabvēlīgākā situācijā esošajām iedzīvotāju grupām. EGF sniedz atbalstu arī atlaišanu gaidošiem darba ņēmējiem, palīdzot tiem apgūt vajadzīgās prasmes, kas atvieglos pāreju uz citu amatu vai jauna darba atrašanu.”;

(3) regulas **3. pantu** groza šādi:

(a) pantā iekļauj šādu apakšpunktu:

“1a) “atlaišanu gaidošs darba ņēmējs” ir darba ņēmējs (neatkarīgi no viņa darba attiecību veida vai ilguma), kura darba līgumu vai darba attiecības paredzēts izbeigt ar atlaišanu dienā, kad darba devējs rakstiski paziņo kompetentajai valsts iestādei par plānoto kolektīvo atlaišanu saskaņā ar Direktīvas 98/59/EK 3. panta 1. punktu.”;

(b) pantam pievieno šādu apakšpunktu:

“6) “uzņēmums, kurā notiek pārstrukturēšana” ir uzņēmums, kurā notiek process, kas ietver Direktīvā 98/59/EK minēto kolektīvo atlaišanu.”;

(4) regulas **4. panta 1. punktu** groza šādi:

(a) panta **1. punktu** aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis var iesniegt pieteikumu EGF finansiāla ieguldījuma saņemšanai tādiem pasākumiem, kas paredzēti darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, atlaišanu gaidošiem darba ņēmējiem un darbību beigušām pašnodarbinātām personām un atbilst šajā pantā izklāstītajiem noteikumiem.”;

(b) panta **2. punktam** pievieno šādu apakšpunktu:

“d) dalībvalsts uzņēmumā, kurā notiek pārstrukturēšana, ir vismaz 200 atlaišanu gaidošu darba ņēmēju.”;

(5) regulas **5. pantu** groza šādi:

(a) panta **pirmās daļas** pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“Pieteikuma iesniedzēja dalībvalsts konkrēti norāda metodi, ko izmanto, lai 4. panta nolūkiem aprēķinātu darbu zaudējušo darba ņēmēju, atlaišanu gaidošo darba ņēmēju un darbību beigušo pašnodarbināto personu skaitu vienā vai vairākos no šiem datumiem.”;

(b) panta **otro daļu** aizstāj ar šādu:

“Šā panta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajos gadījumos pieteikuma iesniedzēja dalībvalsts pirms Komisijas izvērtējuma pabeigšanas sniedz Komisijai papildinformāciju par visiem pieteikumiem, kas attiecas uz 6. panta pirmās daļas a)

un b) apakšpunktā minētajiem atbalsttiesīgajiem saņēmējiem, norādot faktisko skaitu atlaišanas gadījumu, kas veikti saskaņā ar šīs regulas 4. pantu.”;

- (6) regulas **6. panta** pirmajā daļā pievieno šādu apakšpunktu:

“c) atlaišanu gaidošie darba ņēmēji uzņēmumā, kurā notiek pārstrukturēšana. Minētie darba ņēmēji saglabā tiesības saņemt atbalstu pat tad, ja faktiski darba attiecības jau ir izbeigtas. Atbalsttiesīgi ir tikai tādi pārstrukturēšanas pasākumi, kuri saskaņā ar Direktīvu 98/59/EK kvalificējas kā kolektīvā atlaišana.”;

- (7) regulas **7. pantu** groza šādi:

- (a) panta **1. punktu** aizstāj ar šādu:

“1. Finansiālu ieguldījumu no EGF var sniegt aktīviem darba tirgus politikas pasākumiem, kas ir daļa no saskaņotā pakalpojumu kopuma un kas paredzēti, lai veicinātu paredzēto atbalsta saņēmēju, jo īpaši to, kuri atrodas visnelabvēlīgākajā situācijā, reintegrāciju nodarbinātībā vai pašnodarbinātībā vai lai palīdzētu 6. panta pirmās daļas c) apakšpunktā minētajiem darba ņēmējiem apgūt prasmes, kas tiem vajadzīgas, lai varētu strādāt citā amatā pie sava pašreizējā darba devēja vai pie cita darba devēja.”;

- (b) panta **2. punkta** otrajai daļai pievieno šādu apakšpunktu:

“c) attiecībā uz 6. panta pirmās daļas c) apakšpunktā minētajiem atbalsta saņēmējiem saskaņotais pakalpojumu kopums var ietvert konkrētā darba ņēmēja vajadzībām pielāgotu apmācību un pārkvalifikāciju, tajā skaitā attiecībā uz informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un citu digitālajā laikmetā nepieciešamu prasmju apgūšanu, iegūto zināšanu un prasmju sertifikāciju, palīdzību darba meklēšanā individuālu pakalpojumu vai mērķorientētu grupas nodarbību veidā, profesionālo orientāciju, konsultāciju pakalpojumus, darbaudzināšanu, pārcelšanas atbalstu, uzņēmējdarbības veicināšanu un sadarbības pasākumus. Tas nedrīkst ietvert saīsināta darba laika shēmas.”;

- (8) regulas **8. pantu** groza šādi:

- (a) panta **virsrakstu** aizstāj ar šādu:

“8. pants

Pieteikumi EGF palīdzībai, kas paredzēta darbu zaudējušiem darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, kuru darbība ir beigusies”;

- (b) panta **6. punktu** aizstāj ar šādu:

“6. Pamatojoties uz pieteikuma iesniedzējas dalībvalsts sniegto informāciju, Komisija pabeidz izvērtēt pieteikuma atbilstību finansiāla ieguldījuma piešķiršanas nosacījumiem 30 darbdienu laikā pēc pilnīga pieteikuma vai attiecīgā gadījumā pieteikuma tulkojuma saņemšanas.

Ja Komisija nespēj pabeigt izvērtējumu minētajā termiņā, tā informē attiecīgo dalībvalsti pirms minētā termiņa beigām, paskaidrojot kavēšanās iemeslus un nosakot jaunu termiņu izvērtējuma pabeigšanai. Minētais jaunais termiņš beidzas ne vēlāk kā 20 darbdienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā noteiktā termiņa beigām.”;

- (c) panta **7. punkta l) apakšpunktu** aizstāj ar šādu:

“l) pamatots paziņojums par pieprasītā EGF atbalsta atbilstību procesuālajiem un materiālajiem Savienības noteikumiem par valsts atbalstu, kā arī paziņojums, kurā

izklāstīts, kāpēc saskaņotais pakalpojumu kopums neaizstāj pasākumus, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai koplīgumiem jāveic darba devējiem.”;

(9) regulā iekļauj šādu **8.a pantu**:

“8.a pants

Pieteikumi EGF palīdzībai, kas paredzēta atlaišanu gaidošajiem darba ņēmējiem

1. Uzņēmumi, kuros notiek pārstrukturēšana, var pieprasīt, lai attiecīgā dalībvalsts iesniegtu pieteikumu finansiāla ieguldījuma saņemšanai no EGF, ja ir izpildīti 4. panta 2. punkta d) apakšpunktā noteiktie intervences kritēriji un ja uzņēmums vēlas piedāvāt EGF līdzfinansētu palīdzību atlaišanu gaidošajiem darba ņēmējiem saskaņā ar 6. panta pirmās daļas c) apakšpunktu. Šādu pieprasījumu uzņēmums iesniedz divu nedēļu laikā no dienas, kad tas rakstiski paziņoja valsts iestādēm par plānoto kolektīvo atlaišanu saskaņā ar Direktīvas 98/59/EK 3. panta 1. punktu.
2. Visas dalībvalstis izraugās vienotu kontaktpunktu, kuram uzņēmumi var nosūtīt šā panta 1. punktā minētos pieprasījumus, un publicē attiecīgas pamatnostādnes un veidnes. Minētās veidnes ļauj iegūt visu vajadzīgo informāciju, kas jāietver pieteikumā finansiālā ieguldījuma saņemšanai no EGF, kā izklāstīts vienā no turpmākajiem punktiem.
3. Dalībvalstis visus pieprasījumus izskata vienādi to saņemšanas secībā, neizmantojot nekādu rīcības brīvību attiecībā uz šo pieprasījumu pieņemamību un atbilstību, un iesniedz no uzņēmumiem saņemtos pieteikumus palīdzības piešķiršanai. Dalībvalstis neievieš nekādas papildu prasības un nemaina šajā regulā noteiktās prasības.
4. Pieteikuma iesniedzēja dalībvalsts iesniedz Komisijai pieteikumu finansiālā ieguldījuma saņemšanai no EGF vienas nedēļas laikā no dienas, kad tā saņēma uzņēmuma pieprasījumu.
5. Ja uzņēmums to pieprasa, attiecīgā dalībvalsts sniedz uzņēmumam padomus visas pieteikuma iesniegšanas procedūras laikā.
6. Ja pieteikuma iesniedzēja dalībvalsts to pieprasa, Komisija sniedz dalībvalstij padomus visas pieteikuma iesniegšanas procedūras laikā.
7. Desmit darbdienu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas vai attiecīgā gadījumā desmit darbdienu laikā no dienas, kad Komisijas rīcībā nonāca pieteikuma tulkojums, atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk, Komisija apstiprina pieteikuma saņemšanu un pieprasa no pieteikuma iesniedzējas dalībvalsts jebkādu papildu informāciju, kas tai ir vajadzīga pieteikuma izvērtēšanai.
8. Ja Komisija pieprasa papildu informāciju, dalībvalsts atbild 15 darbdienu laikā no pieprasījuma dienas. Komisija pēc pieteikuma iesniedzējas dalībvalsts pieprasījuma pagarina šo termiņu par desmit darbdienu. Ikviens šāds pagarinājuma pieprasījums tiek pienācīgi pamatots.
9. Pamatojoties uz pieteikuma iesniedzējas dalībvalsts sniegto informāciju, Komisija pabeidz izvērtēt pieteikuma atbilstību finansiāla ieguldījuma piešķiršanas nosacījumiem 30 darbdienu laikā pēc pilnīga pieteikuma vai attiecīgā gadījumā pieteikuma tulkojuma saņemšanas.

Ja Komisija nespēj pabeigt izvērtējumu minētajā termiņā, tā informē pieteikuma iesniedzēju dalībvalsti pirms minētā termiņa beigām un nosaka jaunu termiņu

izvērtējuma pabeigšanai. Minētais jaunais termiņš beidzas ne vēlāk kā 20 darbdienu pēc šā punkta pirmajā daļā noteiktā termiņa beigām.

10. Pieteikumā ietver šādu informāciju:

- a) attiecīgā uzņēmuma identifikācija;
- b) izvērtējums par to, cik darbvieta skars atļaušana saskaņā ar šīs regulas 6. panta pirmās daļas c) apakšpunktu;
- c) īss to notikumu apraksts, kuru dēļ notiek pārstrukturēšana;
- d) apstiprinājums, ka uzņēmums ir ievērojis un turpina ievērot savus juridiskos pienākumus vai koplīgumus, kas attiecas uz minēto plānoto atļaušanu, un ir sniedzis darba ņēmējiem atbilstošu palīdzību, kā arī to procedūru apraksts, kuras uzņēmums ievēro, apspriežoties ar paredzētajiem atbalsta saņēmējiem vai to pārstāvjiem;
- e) aplēstais paredzēto atbalsta saņēmēju iedalījums pēc dzimuma, vecuma grupas un izglītības līmeņa, kas izmantots saskaņotā pakalpojumu kopuma izstrādei;
- f) saskaņotā pakalpojumu kopuma detalizēts apraksts un saistītie izdevumi, tajā skaitā pasākumi, ar ko atbalsta nelabvēlīgākā situācijā esošiem, gados jauniem un gados vecākiem atbalsta saņēmējiem paredzētas nodarbinātības iniciatīvas;
- g) budžeta aplēse katrai no sastāvdaļām saskaņotajā pakalpojumu kopumā, kuru uzņēmums plāno piedāvāt paredzēto atbalsta saņēmēju atbalstam;
- h) datumī, kuros sāks vai paredzēts sākt sniegt saskaņoto pakalpojumu kopumu paredzētajiem atbalsta saņēmējiem un veikt EGF īstenošanas darbības, kā noteikts 7. pantā;
- i) budžeta aplēse visām pieteikuma iesniedzējas dalībvalsts sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas darbībām saistībā ar šādu pieteikumu;
- j) pamatots paziņojums par pieprasītā EGF atbalsta atbilstību procesuālajiem un materiālajiem Savienības noteikumiem par valsts atbalstu, kā arī pamatots paziņojums, kurā izklāstīts, kāpēc saskaņotais pakalpojumu kopums neaizstāj pasākumus, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai koplīgumiem jāveic darba devējiem;
- k) apstiprinājums, ka attiecīgais uzņēmums līdzfinansēs pasākumus un ka tas būs vienīgais valsts līdzfinansējuma avots.”;

(10) regulas **11. panta 1. punktu** aizstāj ar šādu:

“1. Pēc Komisijas iniciatīvas ne vairāk kā 1,5 % no EGF maksimālās gada summas var izmantot tehniskajiem un administratīvajiem izdevumiem, kas vajadzīgi tā īstenošanai, piemēram, sagatavošanās, pārraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas, kā arī datu vākšanas darbībām, arī attiecībā uz korporatīvajām informācijas tehnoloģiju sistēmām, komunikācijas darbībām un darbībām, kas uzlabo EGF kā fonda atpazīstamību, kā arī konkrētiem projektiem un citiem tehniskās palīdzības pasākumiem. Šie pasākumi var aptvert turpmākos un iepriekšējos plānošanas periodus.”;

(11) regulas **13. pantu** groza šādi:

(a) panta **1. punktu** aizstāj ar šādu:

“1. Pamatojoties uz izvērtējumu, kas veikts saskaņā ar šīs regulas 8. vai 8.a pantu, un jo īpaši ņemot vērā paredzēto atbalsta saņēmēju skaitu, ierosinātos pasākumus un paredzētās izmaksas, Komisija izvērtē, vai piešķirt finansiālu ieguldījumu no EGF, un pozitīva lēmuma gadījumā nosaka summu, ko var piešķirt kā finansiālo ieguldījumu, nepārsniedzot pieejamos resursus.”;

- (b) pantā iekļauj šādu punktu:

“2.a Līdzfinansējuma likme izdevumiem, kas dalībvalstij radušies attiecībā uz 6. panta pirmās daļas c) apakšpunktā minētajiem atbalsta saņēmējiem un saistībā ar 7. panta 6. punktā noteiktajiem pasākumiem, ir 100 %.”;

- (c) panta **3. punktu** aizstāj ar šādu:

“3. Ja, pamatojoties uz izvērtējumu, kas veikts saskaņā ar šīs regulas 8. vai 8.a pantu, Komisija secina, ka nosacījumi finansiālā ieguldījuma piešķiršanai saskaņā ar šo regulu ir izpildīti, tā nekavējoties pieņem lēmumu par finansiālo ieguldījumu, kā noteikts šīs regulas 15. panta 6. punktā.”;

- (12) regulas **14. panta 1. un 2. punktu** aizstāj ar šādiem:

“1. EGF finansiālo ieguldījumu ir tiesības saņemt par izdevumiem, kas radušies, sākot no datumiem, kuri norādīti pieteikumā saskaņā ar 8. panta 7. punkta j) apakšpunktu vai 8.a panta 10. punkta h) apakšpunktu un kuros attiecīgā dalībvalsts vai attiecīgais uzņēmums sāk vai plāno sākt sniegt saskaņoto pakalpojumu kopumu paredzētajiem atbalsta saņēmējiem vai kuros dalībvalstij rodas administratīvie izdevumi par EGF īstenošanu saskaņā ar 7. panta 1. un 5. punktu.

2. Dalībvalsts vai uzņēmums 7. pantā noteiktos atbalsttiesīgos pasākumus sāk īstenot bez nepamatotas kavēšanās un šos pasākumus veic pēc iespējas drīz un jebkurā gadījumā 24 mēnešu laikā no dienas, kad stājas spēkā lēmums par finansiālo ieguldījumu.”;

- (13) regulas **15. pantu** aizstāj ar šādu:

“15. pants

Budžeta procedūra un īstenošana

“1. Lai nodrošinātu, ka palīdzību atbalsttiesīgajiem saņēmējiem sniedz iespējami ātrāk, Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par EGF izmantošanu saskaņā ar šā panta 2. vai 3. punktu.

2. Priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei, ja tā ir saņēmusi vienu pieteikumu EGF atbalsta saņemšanai un ir izpildīts vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

a) pēc pieteikuma vai informācijas saņemšanas no dalībvalstīm Komisija to izvērtē un secina, ka ir izpildīts viens no šīs regulas 4. panta 2., 3. vai 4. punktā minētajiem nosacījumiem;

b) Komisija ir saņēmusi informāciju par darbības beigšanu, kuras rezultātā darbu zaudēja vairāk nekā 1000 darba ņēmēju;

c) Komisija ir saņēmusi informāciju par vērienīgiem pārstrukturēšanas pasākumiem, kuru dēļ drīzumā tiks atlaisti vairāk nekā 1000 darba ņēmēju.

3. Komisija katru gadu līdz februāra beigām var pieprasīt EGF maksimālās gada summas izmantošanu pilnā apmērā. Pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju, Komisijas priekšlikumā iekļauj šādus elementus:

- i) iespējamo pieteikumu skaits no katras attiecīgās dalībvalsts;
- ii) attiecīgo darbību nozares;
- iii) aplēse par to, no cik uzņēmumiem dalībvalstis varētu saņemt pieprasījumus iesniegt pieteikumu EGF palīdzības saņemšanai;
- iv) aplēse par to, cik darba ņēmēju ir zaudējuši darbu vai var drīz tikt atlaisti.

Vienlaikus ar priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par maksimālās gada summas pārvietošanu uz attiecīgajām budžeta pozīcijām.

Ja Komisija nepieprasa maksimālās gada summas izmantošanu pilnā apmērā saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, tā turpmāk pieprasa apstiprināt EGF izmantošanu atbilstoši katram saņemtajam pieteikumam. Komisijas priekšlikumā lēmumam par EGF izmantošanu atbilstoši katram pieteikumam iekļauj saskaņā ar šīs regulas 8. panta 6. punktu vai 8.a panta 9. punktu veikto izvērtējumu kopā ar minētā izvērtējuma pamatā esošās informācijas kopsavilkumu un norāda arī iemeslus, kuri pamato piešķiršanai ierosinātās summas. Vienlaikus ar priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par līdzekļu pārvietošanu uz attiecīgajām budžeta pozīcijām.

4. Šā panta 2. punktā minēto informāciju dalībvalstis iesniedz Komisijai katru gadu līdz decembra beigām.

5. Lēmumu par EGF izmantošanu Eiropas Parlaments un Padome pieņem kopīgi. Ar EGF saistīto budžeta pārvietošanu veic saskaņā ar Finanšu regulas 31. pantu.

6. Ja Komisija secina, ka šīs regulas 4. pantā minētie nosacījumi EGF finansiālā ieguldījuma saņemšanai ir izpildīti, tā pieņem lēmumu par finansiālo ieguldījumu. Minētais lēmums ir finansēšanas lēmums Finanšu regulas 110. panta nozīmē.

7. Ja ir apstiprināta maksimālās gada summas izmantošana pilnā apmērā saskaņā ar šā panta 3. punkta pirmo daļu, Komisija par katru pieņemto lēmumu par finansiālo ieguldījumu nekavējoties informē Eiropas Parlamentu un Padomi.”:

(14) regulas **16. pantu** aizstāj ar šādu:

“16. pants

Līdzekļu nepietiekamība

Ja EGF pieejamās atlikušās saistību apropriācijas nav pietiekamas, lai nodrošinātu palīdzību vajadzīgā finansiālā ieguldījuma apmērā, Komisija var atlikt lēmuma par finansiālo ieguldījumu pieņemšanu līdz brīdim, kad saistību apropriācijas būs pieejamas nākamajā gadā. Jebkurā gadījumā ievēro EGF gada budžeta maksimālo apjomu.”

(1) regulas **17. pantam** pievieno šādu punktu:

“6. Nedēļas laikā pēc Komisijas priekšfinansējuma maksājuma saņemšanas attiecīgā dalībvalsts attiecīgajam uzņēmumam dara pieejamu to priekšfinansējuma maksājuma daļu, kas attiecas uz uzņēmuma īstenoto saskaņoto pakalpojumu kopumu. Dalībvalsts patur to priekšfinansējuma daļu, kas attiecas uz šīs regulas 7. panta 5. punktā minētajiem pasākumiem.”;

(2) regulas **20. pantam** pievieno šādu punktu:

“3. Ja uzņēmums izmanto EGF finansiālo ieguldījumu, lai īstenotu pasākumus atlaišanu gaidošajiem darba ņēmējiem, tas visu attiecīgo šā panta 1. punktā norādīto informāciju sniedz attiecīgajai dalībvalstij ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc īstenošanas perioda beigām.”;

(3) regulas **22. panta** 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Atbalsta saņēmēju apsekojumu sāk sestajā mēnesī pēc katra īstenošanas perioda beigām. Dalībai atbalsta saņēmēju apsekojumā tiek atvēlētas vismaz četras nedēļas. Dalībvalstis izplata atbalsta saņēmēju apsekojuma veidlapu atbalsta saņēmējiem, nosūta vismaz vienu atgādinājumu un informē Komisiju par veidlapas izplatīšanu un nosūtīto atgādinājumu. Ja uzņēmuma īstenošana palīdzība bija paredzēta šīs regulas 6. panta pirmās daļas c) apakšpunktā minētajiem atbalsta saņēmējiem, par Komisijas sagatavotās apsekojuma veidlapas izplatīšanu starp darba ņēmējiem, kuri piedalījās pasākumos, ir atbildīgs attiecīgais uzņēmums. Komisija apkopo un analizē atbalsta saņēmēju apsekojumā sniegtās atbildes, lai tās izmantotu turpmākajos novērtējumos.”;

(4) regulā iekļauj šādu jaunu pantu:

“28.a pants

Pārejas pasākumi

Atkāpjoties no šīs regulas 15. panta 1. punkta, Komisija no... [šīs regulas spēkā stāšanās diena] var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par 2025. gadam noteiktās EGF maksimālās gada summas atlikušās daļas izmantošanu, ievērojot šīs regulas 15. pantā izklāstītos nosacījumus.”

2. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU UN DIGITĀLAIS PĀRSKATS

1.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS	3
1.1.	Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums	3
1.2.	Attiecīgā politikas joma	3
1.3.	Mērķi	3
1.3.1.	Vispārīgie mērķi.....	3
1.3.2.	Konkrētie mērķi	3
1.3.3.	Paredzamie rezultāti un ietekme	3
1.3.4.	Snieguma rādītāji	3
1.4.	Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz	4
1.5.	Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums	4
1.5.1.	Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, arī sīki izstrādāts iniciatīvas izvēšanas grafiks	4
1.5.2.	ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.	4
1.5.3.	Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas.....	5
1.5.4.	Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem.....	5
1.5.5.	Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, ieskaitot pārdales iespēju, novērtējums	5
1.6.	Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums.....	6
1.7.	Plānotās budžeta izpildes metodes	6
2.	PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI	7
2.1.	Pārraudzības un ziņošanas noteikumi	7
2.2.	Pārvaldības un kontroles sistēma	7
2.2.1.	Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums	7
2.2.2.	Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu.....	7
2.2.3.	Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī).....	8
2.3.	Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi	8
3.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME	9
3.1.	Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas.....	9
3.2.	Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām	10

3.2.1.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām.....	10
3.2.1.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta	11
3.2.1.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	12
3.2.2.	Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām.....	13
3.2.3.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām	13
3.2.3.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta	13
3.2.4.	Aplēstās cilvēkresursu vajadzības.....	13
3.2.4.1.	Finansētas no apstiprinātā budžeta	14
3.2.5.	Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām	14
3.2.6.	Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu	15
3.2.7.	Trešo personu iemaksas	15
3.3.	Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem	15
4.	DIGITĀLĀ DIMENSIJA.....	16
4.1.	Digitālās vajadzības	16
4.2.	Dati.....	16
4.3.	Digitālie risinājumi.....	16
4.4.	Sadarbspējas novērtējums	16
4.5.	Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi	16

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/691 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1309/2013

1.2. Attiecīgā politikas joma

Nodarbinātība (Konkurētspēja un sociālais taisnīgums)

1.3. Mērķi

1.3.1. Vispārīgie mērķi

EGF ir elastīgs instruments, kas ļauj ES reaģēt uz neparedzētiem notikumiem. Kopš EGF izveides 2007. gadā tas palīdz darba ņēmējiem, kuri ir zaudējuši darbu ekonomikas traucējumu dēļ.

Izmantojot EGF, ES sniedz īpašu, vienreizēju atbalstu aktīvu darba tirgus politikas pasākumu veidā ar mērķi atvieglot darbu zaudējušiem darba ņēmējiem reintegrāciju ilgtspējīgā pienācīgas kvalitātes nodarbinātībā. Šāds atbalsts papildina ESF+ piedāvāto palīdzību, kas ir vairāk preventīva.

Šā priekšlikuma mērķis ir paplašināt EGF palīdzību, attiecinot to arī uz darba ņēmējiem, kuri drīzumā zaudēs darbu kolektīvās atlaišanas procedūras rezultātā.

Priekšlikuma mērķis ir arī racionalizēt un paātrināt EGF izmantošanas procedūru.

1.3.2. Konkrētie mērķi

Konkrētais mērķis Nr.

1 EGF mērķis ir atbalstīt darba ņēmējus, kuri zaudēja darbu, jo tika īstenoti lieli pārstrukturēšanas pasākumi, kuru mērogs un sekas radīja būtisku ietekmi, kā arī veicināt šādu darba ņēmēju reintegrāciju ilgtspējīgā pienācīgas kvalitātes nodarbinātībā. Ar šo priekšlikumu tiks pievienots mērķis sniegt palīdzību arī tādiem darba ņēmējiem, kurus drīzumā atlaidīs no darba uzņēmumā, kurā notiek pārstrukturēšana, lai labāk sagatavotu tos jauna darba ātrākai atrašanai un atvieglotu tiem pāreju uz citu amatu vai karjeras virziena maiņu.

2 EGF palīdzības saņemšana ir jāpaātrina.

1.3.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Nodrošināt ātru un ilgtspējīgu pāreju uz jaunām pienācīgas kvalitātes darbvietām.

1.3.4. Snieguma rādītāji

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

Rādītājs Nr. 1 – EGF atbalsta saņēmēju kopskaits konkrētajā gadījumā.

Rādītājs Nr. 2 – atbalsta saņēmēji sadalījumā pēc dzimuma (sievietes/vīrieši/nebināri).

Rādītājs Nr. 3 – atbalsta saņēmēji sadalījumā pa vecuma grupām (jaunāki par 30 gadiem / vecāki par 54 gadiem).

Rādītājs Nr. 4 – atbalsta saņēmēji sadalījumā pēc izglītības līmeņa (ar pamatizglītības otrā posma vai zemāka līmeņa izglītību / ar vidējo izglītību vai pēcvidusskolas izglītību / ar terciāro izglītību).

Rādītājs Nr. 5 – procentuālā daļa EGF atbalsta saņēmēju, kuriem sniedz izglītību vai apmācību.

Rādītājs Nr. 6 – atbalsta saņēmēji sadalījumā pēc nodarbinātības statusa (bezdarbnieks / ekonomiski neaktīvs / nodarbināts (darba ņēmējs) / pašnodarbināts).

Rādītāji nenosaka bāzlīniju, mērķrādītājus vai atskaites punktus. Paredzēto atbalsta saņēmēju skaitu, ko norādījusi attiecīgā dalībvalsts, neuzskata par bāzlīniju. Tas izskaidrojams ar to, dažas dalībvalstis vēlas palīdzēt tikai tiem atlaistajiem darba ņēmējiem, kuriem ir maz izredžu atrast citu darbu, ja tie nesaņems īpaši pielāgotu atbalstu, savukārt citas dalībvalstis vēlas atbalstīt visus atlaistos darba ņēmējus.

1.4. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

- ☐ jaunu darbību
- ☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību⁹
- ☐ esošas darbības pagarināšanu
- ☒ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, arī sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks

Šis priekšlikums ļaus EGF reaģēt uz vērienīgiem pārstrukturēšanas pasākumiem, sniedzot palīdzību darba ņēmējiem, kuri ir pēkšņi zaudējuši darbu. Tas arī piedāvās preventīvu palīdzību tiem darba ņēmējiem, kuri zina, ka tos drīz atlaidīs.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē "ES iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

ES līmeņa rīcības pamatojums

ES iesaistīšanās, izmantojot EGF, ļauj papildināt konkrētajā valstī piedāvātos (gan valsts, gan privātos) pasākumu tādu darba ņēmēju reintegrācijai, kuri jau ir atlaisti vai vēl tiks atlaisti lielu pārstrukturēšanas pasākumu dēļ. Līdzšinējā pieredze rāda, ka ES iesaistīšanās ļauj sniegt īpaši pielāgotu atbalstu ilgākā laikposmā, bieži vien piedāvājot pasākumus, kas bez ES iesaistīšanās netiktu īstenoti.

Gaidāmā radītā ES pievienotā vērtība (*ex post*):

Panākot darbu zaudējušo darba ņēmēju sekmīgāku reintegrāciju darba tirgū salīdzinājumā ar rezultātiem, kas gūti ar valsts atbalstu, rodas arī apjoma ietekme. Tas nozīmē, ka EGF finansējums ne tikai palielināja piedāvāto pakalpojumu skaitu un daudzveidību, bet arī uzlaboja minēto pakalpojumu intensitāti.

Uzlabosies sabiedrības vērtējums par ES sniegtajām priekšrocībām.

⁹ Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunkts.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Sk. pieredzi, kas gūta, īstenojot Regulu (ES) 2021/691, un aprakstīta regulas priekšlikuma paskaidrojuma rakstā.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

EGF atbalsts papildina ESF+ piedāvāto palīdzību, kas ir vairāk preventīva.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, ieskaitot pārdales iespēju, novērtējums

Ietekmes novērtējuma (SWD/2018/289 final) galvenajā konstatējumā ir izsvērts, ka EGF ir ārkārtas palīdzības fonds un tāpēc arī turpmāk tas nebūtu jāiekļauj ES budžeta maksimālajos apjomos.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums

☒ Ierobežots ilgums

- spēkā līdz Regulas (ES) 2021/691 darbības termiņa beigām.

☐ Beztermiņa

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG. gadam,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes¹⁰

☐ Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

- ☐ ko veic tās struktūrvienības, arī personāls ES delegācijās;
- ☐ ko veic izpildaģentūras.

☒ Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

☐ Netieša pārvaldība, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

- ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;
- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☐ Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam;
- ☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- ☐ publisko tiesību subjektiem;
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, ciktāl tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas darbības kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā;
- ☐ struktūrām, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ko reglamentē kādas dalībvalsts privāttiesības vai ES tiesību akti, un kas ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt ES līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šādas struktūras ir publisko tiesību subjektu vai tādu privāttiesību subjektu kontrolē, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, un ciktāl tām ir kontrolējošo subjektu sniegtas pienācīgas finanšu garantijas solidāras atbildības veidā vai līdzvērtīgas finanšu garantijas, kurām attiecībā uz katru pasākumu var tikt noteikts maksimums, kas atbilst ES atbalsta maksimālajai summai.

¹⁰

Sīkāku informāciju par budžeta izpildes metodēm un atsauces uz Finanšu regulu sk. tīmekļa vietnē BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Regulas (ES) 2021/691 21. pants nosaka, ka Komisija reizi divos gados iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei kvantitatīvu un kvalitatīvu ziņojumu par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šo regulu. Ziņojumā informē par EGF sasniegtajiem rezultātiem un jo īpaši ietver informāciju, kas saistīta ar iesniegtajiem pieteikumiem, pieteikumu izskatīšanas laiku, pieņemtajiem lēmumiem, finansētajiem pasākumiem, ieskaitot statistiku par Regulas (ES) 2021/691 II pielikumā noteiktajiem rādītājiem, un šādu pasākumu papildināmību ar pasākumiem, kas finansēti no citiem Savienības fondiem, jo īpaši ESF+, un informāciju par veikto finansiālo ieguldījumu izbeigšanu.

Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/691 22. pantu Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm veiks vidusposma novērtējumu līdz 2025. gada 30. jūnijam un novērtējumu līdz 2029. gada 31. decembrim. Novērtējumā iekļaus ieteikumus, kas būs jāņem vērā, izstrādājot jaunas programmas nodarbinātības un sociālo jautājumu jomā vai pilnveidojot pašreizējās programmas.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Pārvaldībai un finanšu kontrolei piemērojamās prasības ir noteiktas Regulas (ES) 2021/691 23. pantā.

EGF īsteno dalītā pārvaldībā. Pieredze liecina, ka īpaši pielāgots individualizētu pakalpojumu kopums jāizstrādā iestādei, kurai ir visciešākā saikne ar attiecīgo personu. Atkarībā no dalībvalsts un pārstrukturēšanas pasākuma veida tā parasti ir vietēja, reģionāla vai valsts iestāde. Tādēļ īstenošanas uzdevumus deleģē dalībvalstu iestādēm. Palīdzības sniegšanā darbiniekiem, kuri ir atlaisti vai tiks atlaisti, būs jāiesaistās arī uzņēmumam, kurā notiek pārstrukturēšana. ES iesaistīšanās ir nepieciešama, ņemot vērā atlaišanas gadījumu plašo ietekmi, taču, ievērojot subsidiaritātes principu, tikai tiktāl, ciktāl tas nepieciešams, lai sasniegtu mērķi, proti, apliecinātu ES solidaritāti ar darbu zaudējušajiem darba ņēmējiem.

Ņemot vērā EGF mērķi, proti, sniegt atbalstu steidzamos gadījumos vai nu preventīvā veidā, vai reaģējot uz konkrēto situāciju, tas vēl aizvien ir elastīgs instruments, uz kuru neattiecas ES budžeta maksimālie apjomi.

Fonda līdzekļu izmantošanas mehānisms ir aprakstīts Regulas (ES) 2021/691 15. pantā. Finansiālais ieguldījums Komisijai jāizmaksā attiecīgajai dalībvalstij 100% apmērā vienā priekšfinansējuma maksājumā.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Riski attiecas uz Kopienas fondu dalīto pārvaldību. Pārvaldībai un finanšu kontrolei piemērojamās prasības ir noteiktas Regulas (ES) 2021/691 23. pantā.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Sagaidāmā kļūdu īpatsvara ziņā mērķis ir saglabāt kļūdu līmeni zem 2 % robežvērtības.

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi**

Dalībvalstīm būtu jānovērš un jāatklāj jebkādi atbalsta saņēmēju izdarīti pārkāpumi, arī krāpšana, un to sakarā efektīvi jāīsteno. Turklāt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013, kā arī ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95 un Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir pilnvaras veikt administratīvu izmeklēšanu, arī pārbaudes un inspekcijas uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas skar ES finanšu intereses.

Saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) ir pilnvarota veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar ES finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371. Dalībvalstīm būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka ikviena persona vai subjekts, kas saņem ES fondu līdzekļus, pilnībā sadarbojas ES finanšu interešu aizsardzībā, piešķir Komisijai, *OLAF*, Revīzijas palātai un – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, – *EPPO* vajadzīgās tiesības un piekļuvi un nodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir ES fondu apgūvē iesaistītās trešās personas. Dalībvalstīm jāziņo Komisijai par visiem atklātajiem pārkāpumiem, tajā skaitā krāpšanu, un visiem turpmākiem pasākumiem, ko tās veikušas attiecībā uz šādiem pārkāpumiem, kā arī attiecībā uz ikvienu *OLAF* veikto izmeklēšanu. Saskaņā ar Finanšu regulas 63. panta 2. punkta d) apakšpunktu dalībvalstīm jāsadarbojas ar Komisiju, *OLAF*, Revīzijas palātu un attiecīgā gadījumā *EPPO* visos jautājumos, kas saistīti ar aizdomām par krāpšanu vai konstatētu krāpšanu.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs	Dif./nedif. ¹¹	no EBTA valstīm ¹²	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm ¹³	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
S— Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	30.0402 Rezerve Globalizācijas pielāgošanās fondam darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF)	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
S— Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	16.0202 Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF)	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

¹¹ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

¹² EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

¹³ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija	<...>	Īpašs instruments ārpus DFS budžeta ierobežojumiem
--	-------	--

EGF kopējās saistības un maksājumu apropriācijas nedrīkst pārsniegt maksimālo gada summu 30 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās). Šis priekšlikums nemaina minēto maksimālo gada summu, kas ir noteikta EGF. Turpmāk sniegtās maksājumu apropriāciju aplēses attiecas konkrēti uz aplēstajiem maksājumu apjomiem par šajā priekšlikumā paredzētajām konkrētajām darbībām, nepārsniedzot EGF maksimālo gada summu.

Ierosinātais grozījums pilnībā atbildīs spēkā esošajiem DFS regulas noteikumiem (8. pants Padomes 2020. gada 17. decembra Regulā 2020/2093 (ar grozījumiem, kas tajā izdarīti ar Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES) 2024/765)), kā arī spēkā esošajiem noteikumiem 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumā (9. punkts).

			2025	2026	2027	KOPĀ
16.02.02 Darbības pozīcija Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam	Saistības	(1)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Maksājumi	(2)		7460	30 775	38 235
30.04.02 Rezerve Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fondam ¹⁴	Saistības	(1)				
	Maksājumi	(2)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Administratīvās apropriācijas, ko finansē no programmas piešķiruma ¹⁵	Saistības = Maksājumi	(3)	p.m.	p.m.	p.m.	neattiecas

¹⁴ Iepriekš norādītie skaitļi atspoguļo tikai priekšlikuma par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem paredzamo ietekmi.

KOPĀ apropriācijas	Saistības	=1+3				
	Maksājumi	=2+3		7460	30 775	38 235

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2025	2026	2027	KOPĀ
Cilvēkresursi		1431	1431	1431	4293
Citi administratīvie izdevumi		neattiecas	neattiecas	neattiecas	neattiecas
KOPĀ apropriācijas daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)	1431	1431	1431	4293

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2025	2026	2027	KOPĀ
KOPĀ apropriācijas maksājumiem visās daudzgažu finanšu shēmas IZDEVUMU KATEGORIJĀS un saistībām ārpus daudzgažu finanšu shēmas	Saistības				
	Maksājumi		7460	30 775	38 235

Citu administratīvo

izdevumu kopējais finansējums ir norādīts ESF+ finanšu pārskatā.

¹⁵ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām (nav jāaizpilda decentralizētajām aģentūrām)

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus			Gads 2024		Gads 2025		Gads 2026		Gads 2027		Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)						KOPĀ	
	IZNĀKUMI																	
	Veids 16	Vidējā s izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izma ksas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Kopēj ais daudz ums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ¹⁷ ...																		
— Iznākums																		
— Iznākums																		
— Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1																		
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 ...																		
— Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2																		
KOPSUMMAS																		

¹⁶ Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

¹⁷ Kā aprakstīts 1.3.2. punktā “Konkrētie mērķi”.

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ 2021–2027
	2024	2025	2026	2027	
7. IZDEVUMU KATEGORIJA					
Cilvēkresursi	neattiecas	1431	1431	1431	4293
Pārējie administratīvie izdevumi	neattiecas	0000	0000	0000	0000
Starpsumma – 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	neattiecas	1431	1431	1431	4293
Cilvēkresursi	neattiecas	0000	0000	0000	0000
Pārējie administratīvie izdevumi	neattiecas	0000	0000	0000	0000
Starpsumma – ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	neattiecas	0000	0000	0000	0000
KOPĀ	neattiecas	1431	1431	1431	4293

Apropriācijas, kas vajadzīgas cilvēkresursiem un pārējiem administratīvajiem izdevumiem, nodrošinās no Komisijas Ģenerāldirektorāta (ĢD) apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Analizēt un apspriest dalībvalstu iesniegtos pieteikumus EGF atbalsta saņemšanai; sagatavot dokumentus, kas vajadzīgi, lai iesniegtu Komisijai un budžeta lēmējinitūcijai pieteikumu EFG atbalsta saņemšanai; darba gaitā apspriesties un diskutēt ar attiecīgo Komisijas ĢD; pārraudzīt finansiālo ieguldījumu īstenošanu; sagatavot un/vai apspriest attiecīgus grozījumus iesniegtajos pieteikumos.
Ārštata darbinieki	Analizēt un apspriest dalībvalstu iesniegtos pieteikumus EGF atbalsta saņemšanai; sagatavot dokumentus, kas vajadzīgi, lai iesniegtu Komisijai un budžeta lēmējinitūcijai pieteikumu EFG atbalsta saņemšanai; darba gaitā apspriesties un diskutēt ar attiecīgo Komisijas ĢD; pārraudzīt finansiālo ieguldījumu īstenošanu; sagatavot un/vai apspriest attiecīgus grozījumus iesniegtajos pieteikumos.

3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta

Aplēse izsakāma pilnslodzes ekvivalenta (FTE) vienībās¹⁸

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027
•Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)					
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)		0	6	6	6
20 01 02 03 (ES delegācijas)		0	0	0	0
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)		0	0	0	0
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)		0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)		0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (FTE vienības)					
20 02 01 (AC, END, ko finansē no kopējā finansējuma)		0	3	3	3
20 02 03 (AC, AL, END un JPD ES delegācijās)		0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija [XX.01.YY.YY]	— galvenajā birojā	0	0	0	0
	— ES delegācijās	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END – netiešā pētniecība)		0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – tiešā pētniecība)		0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 7. izdevumu kategorija		0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 7. izdevumu kategorijas		0	0	0	0
KOPĀ		0	9	9	9

Ņemot vērā vispārējo sarežģīto situāciju 7. izdevumu kategorijā gan darbinieku, gan apropriāciju līmeņa ziņā, nepieciešamos cilvēkresursus nodrošinās ĢD darbinieki, kuri jau ir norīkoti darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalīti attiecīgajā ģenerāldirektorātā vai citos Komisijas dienestos.

3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām

	Tiks nodrošināts no pašlaik pieejamā Komisijas ĢD personāla	Ārkārtas papildu personāls*		
		Tiks finansēts no 7. izdevumu kategorijas vai pētniecības	Tiks finansēts no BA pozīcijas	Tiks finansēts no maksām
Štatu sarakstā ietvertās amata vietas	6		Neattiecas	

¹⁸ Zem tabulas norādiet, cik FTE no tabulā norādītā skaita jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai var tikt pārdalītas jūsu ĢD un kādas ir jūsu neto vajadzības.

Ārštata darbinieki (CA, SNE, INT)	3			
--------------------------------------	---	--	--	--

3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- ☒ maksājumu un personāla izmaksu segšanai pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā
- ☒ jāizmanto DFS regulā noteiktie īpašie instrumenti
- ☐ jāpārskata DFS

3.2.7. Trešo personu iemaksas

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- ☒ nav paredzēts trešo personu līdzfinansējums
- ☐ ir paredzēts trešo personu līdzfinansējums atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru					
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas					

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☐ citus ieņēmumus
 - ☐ atzīmējiet, ja ieņēmumi tiek piešķirti izdevumu pozīcijām

_____miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ¹⁹			
		2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
.... pants					

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

[...]

¹⁹ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām ir jābūt neto summām, t. i., summām, ko iegūst, no bruto summām atskaitot iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai cita informācija).

[...]

4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA

4.1. Digitālās vajadzības

Ierosinātais grozījums nerada jaunas digitālās vajadzības.

4.2. Dati

Ierosinātais grozījums nerada nepieciešamību apstrādāt jaunus datu aktīvus.

4.3. Digitālie risinājumi

Ierosinātais grozījums neievieš jaunus digitālos risinājumus; EGF izmanto Regulā (ES) 2021/1060 noteiktos digitālos risinājumus.

4.4. Sadarbības novērtējums

Ierosinātais grozījums nemaina pašreizējo kārtību, kādā notiek datu apmaiņa starp dalībvalstīm un Komisiju un kuras pamatā ir Regulā (ES) 2021/1060 noteiktie pasākumi.

4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi

Ierosinātais grozījums nerada digitālu ietekmi uz esošo digitālo vidi, un tāpēc tajā nav paredzēti pasākumi digitālās īstenošanas atbalstam.

NB! Ja likumdevēju sarunu gaitā Komisijas priekšlikumā tiek veiktas būtiskas izmaiņas, tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskatā un digitālajā pārskatā (*LFDS*) iekļautā informācija par finanšu un/vai digitālajiem aspektiem var būt jāatjaunina, lai sekmētu sarunu procesu un radītu visām iesaistītajām pusēm skaidru izpratni par priekšlikumu.